

**RÅDET FOR
DEN EUROPÆISKE UNION**

**Bruxelles, den 5. september 2003 (12.09)
(OR. en)**

12218/03

**Interinstitutionel sag:
2001/0111 (COD)**

LIMITE

**MI 196
JAI 245
SOC 329
CODEC 1126**

NOTE

fra: formandskabet
til: De Faste Repræsentanternes Komité (1. afdeling)
Tidl. dok. nr.: 11807/03 MI 184 JAI 237 SOC 312 CODEC 1050
Komm. forsl. nr.: 10775/03 MI 152 JAI 187 SOC 272 CODEC 878
Vedr.: Ændret forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om unionsborgernes og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område
– Politisk enighed

I. INDLEDNING

1. Kommissionen forelagde Rådet ovennævnte forslag den 2. juli 2001.
Regionsudvalget afgav udtalelse den 13. marts 2002.
Det Økonomiske og Sociale Udvalg afgav udtalelse den 24. april 2002.
Europa-Parlamentet afgav førstebehandlingsudtalelse den 11. februar 2003 og vedtog 82 ændringer til det oprindelige forslag.
Kommissionen vedtog et ændret forslag den 15. april 2003.

2. Kommissionens forslag er udarbejdet på baggrund af de nye juridiske og politiske rammer, der blev skabt med indførelsen af unionsborgerskabet, og som indebærer, at unionsborgerne alt andet lige frit skal kunne rejse mellem medlemsstaterne på lignende eller samme måde som en medlemsstats egne statsborgere, der færdes frit og skifter bopæl i deres eget land.

Der er flere formål med forslaget:

- at samle det eksisterende indviklede lovkompleks i én retsakt, der etablerer ét system, der finder anvendelse på alle personkategorier (arbejdstagere, studerende, ikke-erhvervsaktive personer)
- at forenkle gældende lovgivning under hensyn til Domstolens retspraksis og bestemmelserne i EU-charteret om grundlæggende rettigheder med hensyn til familiens enhed og beskyttelse af familielivet
- at forenkle betingelserne og de administrative formaliteter i forbindelse med udøvelsen af retten til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område
- at gøre det nemmere for unionsborgeres familiemedlemmer uanset deres nationalitet at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område.

Forslaget går navnlig ud på at forlænge den periode, hvor unionsborgere og deres familiemedlemmer har ret til frit og uden særlige formaliteter at opholde sig på en medlemsstats område, fra tre til seks måneder. Ved ophold af mere end seks måneder varighed afløses den nuværende opholdstilladelse af en frivillig registreringsordning. Efter fire års lovligt og uafbrudt ophold i en værtsmedlemsstat får unionsborgere efter forslaget permanent ret til ophold i den pågældende værtsmedlemsstat, der knyttes ikke længere nogen betingelser hertil, og de får adgang til sociale ydelser for alle personkategorier og må ikke udsendes. Endelig udvider og samler forslaget definitionen af "familiemedlem" for alle personkategorier, samtidig med at familiemedlemmers rettigheder styrkes.

3. Forslaget bygger på artikel 12, artikel 18, stk. 2, samt artikel 40, 44 og 52 i EF-traktaten. Det skal vedtages i henhold til den fælles beslutningsprocedure sammen med Europa-Parlamentet, idet Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

II. STATUS OVER DRØFTELSENE

Gruppen vedrørende Fri Bevægelighed for Personer har behandlet forslaget ved flere lejligheder under hhv. det belgiske, spanske, danske, græske og italienske formandskab.

På grundlag af et kompromisforslag fra det italienske formandskab nåede arbejdsgruppen på sit møde den 2.-3. september 2003 til enighed om et betydeligt antal artikler i den tekst, der er vedlagt som bilag. Der er imidlertid fortsat fire centrale udestående politiske spørgsmål. Drøftelserne i komitéen bør fokusere på disse spørgsmål.

Endvidere opretholdes der fortsat nogle få forbehold med hensyn til en række andre punkter.

III. CENTRAL POLITISKE SPØRGSMÅL

1. Begrebet familiemedlemmer og personer, der nyder godt af de rettigheder, der følger af direktivet (artikel 2 og 3)

I lyset af Kommissionens forslag, Europa-Parlamentets udtalelse og delegationernes holdninger har formandskabet udarbejdet en kompromistekst, der både omfatter artikel 2 og 3, og som indeholder følgende elementer:

- a) definitionen af "ægtefælle" behøver ikke specificeres, eftersom definitioner af familieretlige begreber ligger uden for rammerne af dette direktiv. Under alle omstændigheder skal begrebet "ægtefælle" ifølge Domstolens retspraksis i en fællesskabsretsakt fortolkes på baggrund af situationen i langt de fleste medlemsstater som ægtefælle af det modsatte køn inden for rammerne af et traditionelt ægteskab;
- b) ved anvendelsen af dette direktiv skal en medlemsstat, såfremt den i henhold til sin nationale lovgivning behandler registrerede partnere som svarende til gifte par, give en registreret partner til en unionsborger indrejsetilladelse og opholdstilladelse.

Derimod vil registrerede partnere i de medlemsstater, hvis lovgivning ikke anerkender registrerede partnere eller ikke sidestiller dem med ægtefæller, ikke kunne behandles som familiemedlemmer;

- c) registrerede partnere i de medlemsstater, der ikke sidestiller dem med ægtefæller, samt par, der lever i fast samlivsforhold, behandles ikke som familiemedlemmer, men medlemsstaterne kan lette deres indrejse og ret til ophold i henhold til artikel 3.

B,I,P og UK går ind for formandskabets kompromisforslag. **DK,F,GR,L,NL og FIN** har taget positivt undersøgelsesforbehold med hensyn til teksten. **S** kan acceptere forslaget, men går ind for, at par, der lever i fast samlivsforhold, skal behandles som familiemedlemmer.

D har forelagt et alternativt forslag (jf. fodnoten til artikel 2 i bilaget). Det tyske forslag får støtte fra **E og A**. **IRL** støtter ligeledes det tyske forslag, men opretholder sit undersøgelsesforbehold med hensyn til formandskabets forslag.

2. Varigheden af den første periode med ret til frit ophold i en anden medlemsstat (artikel 6a)

Formandskabets kompromistekst er et forsøg på at imødekomme de betænkeligheder, som flere delegationer har givet udtryk for.

For at undgå konsekvenser for værtsmedlemsstatens offentlige finanser som følge af forlængelse af retten til ophold fra tre til seks måneder, betinges denne ret af, at unionsborgeren og dennes familie ikke må blive en byrde for vedkommende medlemsstats sociale ydelser.

For så vidt angår familiemedlemmer, der er tredjelandstatsborgere, indføres der mulighed for at anmode om et opholdsdokument, der giver ret til ophold på mellem 3 og 6 måneder.

Langt de fleste delegationer støtter denne tekst. **DK og E** foretrækker dog en periode på tre måneder som i gældende EU-ret. **D og A** ville kunne gå med til forlængelsen til seks måneder for unionsborgere, men fastholder tre måneder for familiemedlemmer, der er tredjelandsstatsborgere.

Kommissionen har gjort det klart, at hvis delegationerne foretrækker at fastholde perioden på tre måneder, kan ovennævnte betingelser og formaliteter ikke accepteres, eftersom det ville være et tilbageskridt i forhold til gældende EU-ret.

3. **Varigheden af en den opholdsperiode, som er nødvendig for at få permanent opholdstilladelse (artikel 14)**

De fleste delegationer (**B,F,IRL,I,P,FIN,S og UK**) har givet udtryk for, at de er enige med Kommissionen, der foreslår, at en periode på fire på hinanden følgende års ophold i en anden medlemsstat giver ret til permanent opholdstilladelse.

DK,D,GR,L,NL og A foretrækker en periode på fem år.

GR og E kunne acceptere begge muligheder.

4. **Beskyttelse mod udsendelse (artikel 26)**

I Kommissionens forslag gives der fuldstændig beskyttelse mod udsendelse dels af mindreårige og dels af personer, der har permanent opholdstilladelse. Delegationerne går ind for at øge beskyttelsen af unionsborgere; men bortset fra en enkelt delegation er de alle imod dette forslag, idet de ønsker fortsat at kunne udsende en person fra deres område.

I et forsøg på at imødekomme disse betænkeligheder foreslår formandskabet at begrænse fuldstændig beskyttelse mod udsendelse til kun at omfatte unionsborgere, der er mindreårige, eller som er født og har boet hele deres liv på værtslandets område. Familiemedlemmer, der er tredjelandstatsborgere, er ikke omfattet af denne bestemmelse.

Flere delegationer støtter formandskabets kompromisforslag.

D,DK,F,GR,S og UK tager dog fortsat forbehold.

E og FIN kan ikke acceptere forslaget.

IV. KONKLUSION

Med henblik på at opnå politisk enighed om formandskabets kompromistekst på samlingen i Rådet (konkurrenceevne) den 22. september 2003 anmodes De Faste Repræsentanternes Komité om:

- at drøfte ovennævnte centrale politiske spørgsmål;
 - at undersøge, om delegationerne er i stand til at hæve deres forbehold;
 - at opfordre arbejdsgruppen til at afslutte behandlingen af betragtningerne og alle udestående spørgsmål i formandskabets kompromistekst samt til at aflægge rapport til komitéen inden dennes næste møde.
-

**Ændret forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv
om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på
medlemsstaternes område**

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR –

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 12, 18, 40, 44 og 52,

under henvisning til forslag fra Kommissionen¹,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg²,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget³,

efter proceduren i traktatens artikel 251, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I de fælles bestemmelser i afsnit I i traktaten om Den Europæiske Union opstilles det bl.a. som Unionens mål "at styrke beskyttelsen af medlemsstaternes statsborgeres rettigheder og interesser gennem indførelsen af et unionsborgerskab".
- (2) Den frie bevægelighed for personer er en af de grundlæggende friheder i det indre marked, der i medfør af EF-traktatens artikel 14, stk. 2, indebærer et område uden indre grænser, hvor denne frihed sikres i overensstemmelse med bestemmelserne i traktaten.
- (3) Ved EF-traktatens artikel 17 og 18 indføres et unionsborgerskab, og der gives alle unionsborgere en primær og individuel ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes områder.

¹ EFT C 270 af 25.9.2001, s. 150.

² EFT C 149 af 21.6.2002, s. 46.

³ EFT C 192 af 12.8.2002, s. 17.

- (4) Styrkelsen af mobiliteten for lønmodtagere eller selvstændige, studerende, forskere, uddannelsessøgende, volontører og undervisere er en af Den Europæiske Unions politiske prioriteter.
- (5) For at komme bort fra den sektoropdelte og fragmentariske tilgang til retten til at færdes og opholde sig frit og for i overensstemmelse med traktatens artikel 18, stk. 2, at gøre det lettere at udøve denne ret bør en samlet retsakt træde i stedet for og supplere følgende retsakter: Rådets forordning (EØF) nr. 1612/68 af 15. oktober 1968 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet⁴, Rådets direktiv 68/360/EØF af 15. oktober 1968 om afskaffelse af restriktioner om rejse og ophold inden for Fællesskabet for medlemsstaternes arbejdstagere og deres familiemedlemmer⁵, Rådets direktiv 73/148/EØF af 21. maj 1973 om ophævelse af rejse- og opholdsbegrænsninger inden for Fællesskabet for statsborgere i medlemsstaterne med hensyn til etablering og udveksling af tjenesteydelser⁶, Rådets direktiv 90/364/EØF af 28. juni 1990 om opholdsret⁷, Rådets direktiv 90/365/EØF af 28. juni 1990 om opholdsret for lønmodtagere og selvstændige, der er ophørt med erhvervsaktivitet⁸, og Rådets direktiv 93/96/EØF af 29. oktober 1993 om opholdsret for studerende.⁹
- (6) For at unionsborgerne kan udøve deres ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område på betingelser, der sikrer frihed og værdighed, må denne ret indrømmes familiemedlemmer uanset nationalitet. Definitionen af familiemedlemmer bør udvides og standardiseres for alle personer, der er omfattet af retten til ophold.

⁴ Den danske specialudgave, første serie 68 (II), s. 467. Forordningen er senest ændret ved forordning (EØF) nr. 2434/92 (EFT L 245 af 26.8.1992, s. 1).

⁵ Den danske specialudgave, første serie 68 (II), s. 477. Direktivet er senest ændret ved akten vedrørende Østrigs, Finlands og Sveriges tiltrædelse fra 1994.

⁶ EFT L 172 af 28.6.1973, s. 14.

⁷ EFT L 180 af 13.7.1990, s. 26.

⁸ EFT L 180 af 13.7.1990, s. 28.

⁹ EFT L 317 af 18.12.1993, s. 59.

- (7) Det er nødvendigt klart at definere arten af de formaliteter, der knytter sig til unionsborgeres frie bevægelighed på medlemsstaternes område, uden at dette må anfægte de bestemmelser, der gælder for national grænsekontrol.
- (7a) Med henblik på at lette den frie bevægelighed for familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, bør de, der allerede har fået opholdstilladelse, fritages for kravet om indrejsevisum som defineret i Rådets forordning (EF) nr. 539/2001¹⁰ eller i den relevante nationale lovgivning.
- (8) For at der bedre kan tages højde for de nye former for geografisk mobilitet og arbejde, bør der for unionsborgeres ophold på højst seks måneder ikke stilles andre betingelser eller kræves andre formaliteter end besiddelse af et gyldigt identitetskort eller pas.
- (8a) Uden at dette anfægter muligheden for at ansøge direkte om opholdstilladelse med henblik på ophold over en længere periode, kan familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, have behov for et opholdsdokument, der giver dem mulighed for ophold i højst seks måneder og for at bevæge sig frit i de øvrige medlemsstater, uanset om deres visum udløber inden seks måneder.
- (9) Det bør imidlertid undgås, at personer, der er omfattet af retten til fri bevægelighed, bliver en urimelig byrde for værtslandets offentlige finanser i den første opholdsperiode. Der vil derfor skulle indføres en ordning, hvorefter unionsborgeres udøvelse af retten til ophold i perioder af mere end seks måneders varighed gøres betinget af, at de har erhvervsmæssig beskæftigelse, eller for de personer, der ikke har erhvervsmæssig beskæftigelse, at de råder over tilstrækkelige midler eller er indskrevet ved en anerkendt uddannelsesinstitution med henblik på at følge undervisning, herunder en erhvervsuddannelse, og er omfattet af en sygeforsikring, der dækker samtlige risici i værtsmedlemsstaten, eller at de er familiemedlemmer til en unionsborger, der opfylder en af disse betingelser.

¹⁰ Rådets forordning (EF) nr. 539/2001 af 15. marts 2001 om fastlæggelse af listen over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af de ydre grænser, og listen over de tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav (EFT L 81 af 21.3.2001, s. 1).

- (10) Den grundlæggende og personlige ret til at tage ophold i en anden medlemsstat gives direkte til unionsborgerne af traktaten og kræver ikke udstedelse af en opholdstilladelse. Forpligtelsen til at besidde en opholdstilladelse bør derfor begrænses til behørigt begrundede situationer, navnlig for de familiemedlemmer til unionsborgere, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, og for ophold på mere end seks måneders varighed.
- (11) For ophold på mere end seks måneders varighed vil unionsborgerens registrering hos de kompetente myndigheder på bopælsstedet, godtgjort ved et bevis, sammen med besiddelse af et gyldigt identitetskort fra hjemlandet eller et gyldigt pas, være en tilstrækkelig og rimelig foranstaltning, der tilgodeser værtslandets ønske om at have kendskab til befolkningsbevægelserne inden for sit område.
- (12) De dokumenter, som myndighederne kræver for at udstede et registreringsbevis eller en opholdstilladelse, skal være defineret udtømmende for at undgå forskellig administrativ praksis eller forskellige fortolkninger, der kan udgøre en urimelig hindring for unionsborgere og deres familiemedlemmers udøvelse af opholdsretten.
- (13) Familiemedlemmer skal sikres retsbeskyttelse i tilfælde af unionsborgerens død, opløsning af ægteskab eller partnerskabets ophør. Af hensyn til familielivet og den menneskelige værdighed og på visse betingelser for at undgå misbrug såsom proformaægteskaber, er det derfor nødvendigt at træffe foranstaltninger for at sikre, at familiemedlemmer, der allerede opholder sig på værtsmedlemsstatens område, i sådanne tilfælde bevarer deres opholdsret på et helt individuelt grundlag.¹¹
- (13a) I overensstemmelse med Domstolens retspraksis, ifølge hvilken personer, der har opholdstilladelse, ikke må udvises, så længe de ikke er en urimelig byrde for værtsmedlemsstatens sociale ydelser, må udvisning ikke være en automatisk følge af, at vedkommende benytter det

¹¹ EFT C 382 af 16.12.1997, s. 1. Rådets resolution om foranstaltninger til bekæmpelse af proformaægteskaber.

sociale bistandssystem. Derfor bør værtsmedlemsstaten undersøge, om der er tale om midlertidige vanskeligheder, og tage hensyn til opholdets varighed, unionsborgerens personlige forhold og størrelsen af den ydede støtte for at fastslå, om vedkommende er blevet en urimelig byrde for de offentlige finanser, så der må træffes foranstaltninger til udsendelse.

- (14) Sikkerhed for permanent ophold for unionsborgere, der har valgt at slå sig varigt ned i en anden medlemsstat, styrker følelsen af fælles borgerskab og er en afgørende faktor med hensyn til at fremme den sociale samhørighed, der er et af Fællesskabets grundlæggende mål. Alle unionsborgere bør derfor efter fire års uafbrudt ophold sikres ret til permanent ophold.
- (15) Man bør imidlertid bevare visse særlige fordele for unionsborgere i kategorien lønmodtagere eller selvstændige, for så vidt disse fordele udgør erhvervede rettigheder efter Kommissionens forordning (EØF) nr. 1251/70 af 29. juni 1970¹² og Rådets direktiv 75/34/EØF af 17. december 1974 om retten til at blive boende på en anden medlemsstats område efter at have været lønmodtager eller have udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed.¹³
- (16) Når unionsborgere udøver deres ret til permanent ophold, bør denne ret udvides til også at omfatte familiemedlemmer. Hvis en unionsborger, der har været lønmodtager eller har udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed, afgår ved døden på et tidspunkt, hvor den pågældende har arbejde, men endnu ikke har fået ret til permanent ophold, bør familiemedlemmerne ligeledes have ret til permanent ophold på særlige betingelser.
- (17) For at retten til permanent ophold kan blive et egentlig middel til integration i samfundet i det værtsland, hvor unionsborgeren er bosat, bør denne ret ikke være underkastet særlige betingelser, og den bør sikre fuldstændig samme behandling som den, der bliver medlemsstatens egne statsborgere til del på områder omfattet af traktaten, og den bør yde maksimal beskyttelse mod udsendelse.

¹² EFT L 142 af 30.6.1970, s. 24.

¹³ EFT L 14 af 20.1.1975, s. 10.

- (18) Erhvervelse af retten til permanent ophold giver derfor unionsborgere og deres familiemedlemmer yderligere rettigheder og en øget beskyttelse. Denne ret bør derfor fastslås ved udstedelse af en permanent opholdstilladelse.
- (19) Ifølge princippet om ikke-forskelsbehandling bør unionsborgere og deres familiemedlemmer i værtsmedlemsstaten behandles på samme måde som medlemsstaternes egne statsborgere på de områder, der er omfattet af traktaten, med forbehold for særlige bestemmelser og undtagelser, der udtrykkeligt er fastsat i traktaten og den afledte ret.

For at undgå urimelig overlapning af ydelser indrømmes en unionsborger, der har bopæl i værtsmedlemsstaten, men som udøver erhvervsmæssig beskæftigelse i en anden medlemsstat, for så vidt angår fordele i henhold til forordning 1612/68 af samme karakter og med et tilsvarende genstandsområde, som ydes af begge stater, prioritet med hensyn til ligebehandling i den stat, hvor den erhvervsmæssige beskæftigelse udøves. Det er op til værtsmedlemsstaten, om den vil udbetale sociale ydelser i de første seks måneder af et ophold eller støtte til studerendes underhold, inden de får permanent opholdstilladelse, for så vidt disse unionsstatsborgere hverken har erhvervsmæssig beskæftigelse som lønmodtagere eller selvstændige eller fortsat har denne status.

- (20) EF-traktatens artikel 39, stk. 3, artikel 46, stk. 1, og artikel 55 giver tilladelse til af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed at indføre begrænsninger for udøvelsen af retten til fri bevægelighed. Ved Rådets direktiv 64/221/EØF¹⁴ samordnes de særlige foranstaltninger, som gælder for udlændinge med hensyn til indrejse og ophold, og som er begrundet i hensynet til den offentlige orden, sikkerhed og sundhed.
- (21) På baggrund af Domstolens retspraksis og den grundlæggende ret til fri bevægelighed er det nødvendigt at præcisere, på hvilke betingelser og efter hvilke proceduremæssige regler der kan træffes en beslutning om at afslå indrejse for unionsborgere og deres familiemedlemmer eller om at udsende dem.

¹⁴ Den danske specialudgave, første serie (63-64), s. 109. Direktivet er senest ændret ved direktiv 75/35/EØF (EFT L 14 af 20.1.1975, s. 14).

- (22) Udsendelse af unionsborgere og deres familiemedlemmer begrundet i hensynet til den offentlige orden, sikkerhed og sundhed er en radikal foranstaltning, der kan medføre en alvorlig belastning for de personer, der har udnyttet de traktatfæstede rettigheder og friheder, og som reelt er blevet integreret i værtslandet. Det er derfor nødvendigt at begrænse omfanget af sådanne foranstaltninger i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet for at tage hensyn til graden af de pågældende personers integration, varigheden af deres ophold i værtsmedlemsstaten, deres alder, helbredstilstand, familiemæssige og økonomiske situation samt deres forbindelser med oprindelseslandet, og forbyde udsendelse af unionsborgere eller deres familiemedlemmer, når de har fået ret til permanent ophold, samt udsendelse af mindreårige familiemedlemmer.
- (23) Det er ligeledes nødvendigt at fastlægge reglerne for den administrative procedure for at sikre et højt beskyttelsesniveau for unionsborgere og deres familiemedlemmer i tilfælde af afslag på indrejse og ophold i en anden medlemsstat og samtidig sikre overholdelse af princippet om, at administrative foranstaltninger skal ledsages af en fyldestgørende begrundelse.
- (24) Unionsborgere og deres familiemedlemmer skal under alle omstændigheder have mulighed for domstolsprøvelse i tilfælde af afslag på indrejse og ophold i en anden medlemsstat.
- (25) Ifølge EF-Domstolens retspraksis må medlemsstaterne ikke udstede indrejseforbud for livstid til de personer, der er omfattet af dette direktiv, hvorfor det bør bekræftes, at hvis unionsborgere eller deres familiemedlemmer har fået indrejseforbud på en medlemsstats område, har de ret til at indgive ny ansøgning efter udløbet af en rimelig frist og under alle omstændigheder efter en periode på to år efter meddelelsen af den endelige afgørelse om indrejseforbud.
- (26) På grund af de nye betingelser, der i dette direktiv fastsættes for udøvelse af retten til fri bevægelighed, er det nødvendigt at ophæve eller slette gældende bestemmelser, der er i modstrid med dette direktiv, idet det dog samtidig skal være muligt at anvende nationale regler, der er mere gunstige.

(27) Dette direktiv respekterer de grundlæggende rettigheder og friheder og overholder de principper, som bl.a. bekræftes ved Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder; det forbud med forskelsbehandling, som det indeholder, indebærer, at medlemsstaterne skal iværksætter dette direktiv uden at forskelsbehandle de omfattede personer på grund af køn, kønsidentitet, race, farve, etnisk eller social oprindelse, genetiske anlæg, sprog, religion eller tro, politiske eller andre anskuelser, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel, handicap, alder eller seksuel orientering.

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

KAPITEL I

Almindelige bestemmelser

Artikel 1

Område

I dette direktiv fastsættes:

- a) betingelserne for udøvelse af retten til fri bevægelighed og ophold for unionsborgere og deres familiemedlemmer
- b) unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til permanent ophold i medlemsstaterne
- c) begrænsningerne for udøvelse af disse rettigheder ud fra hensynet til den offentlige orden, sikkerhed og sundhed.

Artikel 2
Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

- 1) *unionsborger*: enhver person, der er statsborger i en medlemsstat.
- 2) *familiemedlem*:
 - a) ægtefælle¹⁵

¹⁵ **B,I,P og UK**: går ind for formandskabets forslag til artikel 2 og 3.
DK,F,GR,L,NL og FIN: positivt undersøgelsesforbehold.
S: forbehold; går ind for, at par, der lever i et fast samlivsforhold, bliver omfattet af artikel 2, nr. 2, litra b).
D har foreslået følgende alternative affattelse af artikel 2, nr. 2 og 3, og artikel 3, stk. 3 (MD nr. 1 af 2.-3. september 2003):
"Artikel 2
2) "*familiemedlem*":

- a) den mandlige ægtefælle til en kvindelig unionsborger og den kvindelige ægtefælle til en mandlig unionsborger (ægtefælle)
- b) unionsborgerens og dennes ægtefælles egne slægtninge i nedstigende linje, hvis disse ikke er fyldt 21 år, og de forsørges af unionsborgeren eller dennes ægtefælle
- c) unionsborgerens og dennes ægtefælles egne slægtninge i opstigende linje, hvis disse forsørges af unionsborgeren eller dennes ægtefælle

- 3) "registreret partner": en person, der har indgået et registreret partnerskab eller et efter national lovgivning tilladt ægteskab med ægtefælle af samme køn.

Artikel 3
3) Indrejse og ophold for en unionsborgers registrerede partner, der ikke har bevægelsesfrihed, er underlagt bestemmelserne i værtsmedlemsstatens relevante nationale lovgivning, der også regulerer ophold og indrejse for en statsborgers udenlandske registrerede partner, der ikke har bevægelsesfrihed. Det samme gælder en partner, som en partner, med hvem en unionsborger har indgået et behørigt dokumenteret fast forhold, for så vidt værtsmedlemsstatens lovbestemmelser tillader sådanne forhold."

E og A støtter det tyske forslag. **IRL** støtter det ligeledes, men tager undersøgelsesforbehold med hensyn til formandskabets tekst.

- b) partner, med hvem en unionsborger har indgået et registreret partnerskab [...] i medfør af en medlemsstats lovgivning, hvis lovgivningen i værtslandet sidestiller registrerede partnere med ægtefæller, samt under overholdelse af betingelserne i værtslandets relevante lovgivning
 - c) egne direkte efterkommere, som ikke er fyldt 21 år eller over for hvem der består forsørgerpligt, samt direkte efterkommere af ægtefællen eller partneren som defineret i litra b)
 - d) egne slægtninge i opstigende linje, over for hvem der består forsørgerpligt, samt slægtninge i opstigende linje til ægtefællen eller partneren som defineret i litra b).
- 3) *værtsmedlemsstat*: den medlemsstat, hvortil unionsborgeren rejser med henblik på at udøve retten til fri bevægelighed og ophold.

Artikel 3

Omfattede personer

1. Dette direktiv finder anvendelse på enhver unionsborger, der rejser til eller tager ophold i en anden medlemsstat end den, hvor vedkommende er statsborger, samt familiemedlemmer som defineret i artikel 2, nr. 2, der ledsager unionsborgeren eller slutter sig til denne.
2. Uden at det berører de pågældendes personlige ret til fri bevægelighed og ophold skal værtslandet lette indrejse og ophold for følgende personer:
 - a) alle andre familiemedlemmer, der ikke er omfattet af bestemmelserne i artikel 2, nr. 2, uanset nationalitet, hvis disse i hjemlandet forsørges eller hører til den unionsborgers husstand, der er hovedindehaveren af retten til ophold, eller hvor alvorlige helbredsgrunde gør det bydende nødvendigt, at unionsborgeren personligt plejer familiemedlemmet¹⁶

¹⁶ **B,DK,D,E og S:** Undersøgellesforbehold med hensyn til formandskabets tekst for så vidt angår "*alvorlige helbredsgrunde*". Dette forbehold gælder også artikel 8, stk. 6, litra e), og artikel 10, stk. 2, litra e).

- b) den partner, med hvem unionsborgeren har indgået et registreret partnerskab, hvis værtsmedlemsstatens lovgivning ikke sidestiller registrerede partnere med ægtefæller
- c) den partner, med hvem unionsborgeren har et behørigt dokumenteret varigt forhold.

Værtsmedlemsstaten foretager en grundig undersøgelse af de personlige omstændigheder og begrundet et eventuelt afslag på ansøgning om indrejse eller ophold over for de pågældende.

Artikel 4

Ikke-forskelsbehandling

[I stedet for artikel 4 er der indsat en ny betragtning 27]

KAPITEL II

Ret til udrejse og indrejse

Artikel 5

Ret til udrejse

1. Uden at dette berører de bestemmelser, der gælder for national grænsekontrol med rejse-dokumenter, har alle unionsborgere, der er i besiddelse af et gyldigt identitetskort eller pas, samt deres familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, men som er i besiddelse af et pas, ret til at forlade en medlemsstats område for at rejse til en anden medlemsstat.
2. Personer, der er omfattet af stk. 1, må ikke pålægges visumpligt eller en lignende forpligtelse ved udrejse.
3. Medlemsstaterne udsteder og fornyer i overensstemmelse med vedkommende nationale lovgivning identitetskort eller pas, der udtrykkeligt angiver indehaverens statsborgerskab, til deres borgere.

4. Passet skal mindst være gyldigt i alle Unionens medlemsstater og i de lande, der er direkte transitlande mellem disse. Foreskriver lovgivningen i en medlemsstat ikke udstedelse af identitetskort, skal gyldigheden af passet ved udstedelse eller fornyelse være på mindst fem år.

Artikel 6

Ret til indrejse

1. Uden at dette berører de bestemmelser, der gælder for national grænsekontrol med rejse-dokumenter, giver medlemsstaterne unionsborgere, der er i besiddelse af et gyldigt identitetskort eller pas, ret til at indrejse på deres område, og giver familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, ret til at indrejse på deres område, hvis de er i besiddelse af pas.

Unionsborgere må ikke pålægges visumpligt eller en lignende forpligtelse ved indrejse.

2. Familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, må kun pålægges pligt til at være i besiddelse af et indrejsevisum i overensstemmelse med forordning (EF) nr. 539/2001 eller i givet fald den nationale lovgivning. Med henblik på dette direktiv undtager besiddelse af en gyldig opholdstilladelse som omhandlet i artikel 10 sådanne familiemedlemmer fra visumpligten.

Medlemsstaterne bistår disse personer med henblik på udstedelsen af de nødvendige visa. Disse visa udstedes så hurtigt så muligt efter en hasteprocedure og er gratis.

3. Værtslandet påstempler ikke indrejse eller udrejse i pas, der tilhører et familiemedlem, der ikke er statsborger i en medlemsstat, såfremt den pågældende person foreviser en opholdstilladelse som omhandlet i artikel 10.

4. Hvis unionsborgeren eller et familiemedlem, som ikke er statsborger i en medlemsstat, ikke er i besiddelse af de krævede rejsedokumenter eller de eventuelt krævede visa, bistår den berørte medlemsstat så vidt overhovedet muligt disse personer med inden for en rimelig frist at opnå eller fremskaffe de nødvendige dokumenter, eller få bekræftet eller på anden måde godtgjort, at de er omfattet af retten til fri bevægelighed, inden der træffes afgørelse om eventuel afvisning ved grænsen.¹⁷
5. Den pågældende medlemsstat kan forpligte den berørte person til at anmelde sin tilstedeværelse på dens område inden for en rimelig frist, der ikke er udtryk for forskelsbehandling. Misligholdelse af denne forpligtelse kan gøres til genstand for sanktioner, der står i et rimeligt forhold til overtrædelsen, og som ikke må være udtryk for forskelsbehandling.

KAPITEL III

Ret til ophold

*Artikel 6a*¹⁸

Ret til ophold i indtil seks måneder

1. Unionsborgere har ret til frit at tage ophold på en anden medlemsstats område for en periode på højst seks måneder uden andre betingelser eller formaliteter end kravet om at være i besiddelse af et gyldigt identitetskort eller pas. Hvis de hverken er arbejdstagere eller selvstændige, må de ikke blive en byrde for værtsmedlemsstatens sociale bistandssystem.
2. Bestemmelserne i stk. 1 finder ligeledes anvendelse på familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, og som ledsager eller slutter sig til en unionsborger, hvis de er i besiddelse af et gyldigt pas.

¹⁷ E: forbehold med hensyn til stk. 2, og ønsker, at stk. 3 og 4 udgår.

¹⁸ DK og E: forbehold med hensyn til denne artikel på grund af udvidelsen af opholdsretten til seks måneder. A har foreslået seks måneder for unionsborgere og tre måneder for tredjelandsstatsborgere. D kan støtte det østrigske forslag.

Værtsmedlemsstaten kan kræve, at familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, inden tre måneder efter indrejsen på medlemsstatens område og under alle omstændigheder, inden deres visum udløber, skal ansøge om opholdstilladelse for højst seks måneder.

Opholdstilladelsen udstedes ved forevisning af et dokument, der attesterer familiemæssig tilknytning til unionsborgeren.

Artikel 7

Betingelser for udøvelse af retten til ophold i mere end seks måneder

1. Enhver unionsborger har ret til at opholde sig på en anden medlemsstats område i mere end seks måneder:
 - a) hvis den pågældende person er lønmodtager eller selvstændig, eller
 - b) hvis den pågældende person råder over tilstrækkelige midler til sig selv og sine familiemedlemmer, således at opholdet ikke bliver en byrde for værtslandets sociale ydelsessystem, og er omfattet af en sygeforsikring, der dækker samtlige risici i værtslandet, eller
 - c) hvis den pågældende person er tilmeldt en privat eller offentlig institution, der er godkendt eller som finansieres af en medlemsstat i medfør af dennes lovgivning eller administrative praksis, med henblik på dér som hovedaktivitet at følge en uddannelse, herunder en erhvervsuddannelse, og er omfattet af en sygeforsikring, der dækker samtlige risici i værtslandet, og ved en erklæring eller på anden tilsvarende måde, efter den pågældende persons eget valg godtgør over for den relevante nationale myndighed, at vedkommende råder over tilstrækkelige midler til sig selv og sine familiemedlemmer, således at opholdet ikke bliver en byrde for værtsmedlemsstatens sociale bistandsystem, eller¹⁹
 - d) hvis den pågældende person er et familiemedlem, der ledsager eller slutter sig til en unionsborger, der opfylder betingelserne i litra a), b) eller c).
2. Retten til ophold omfatter også familiemedlemmer til en unionsborger, hvis disse ikke er statsborgere i en medlemsstat, for så vidt familiemedlemmerne ledsager eller slutter sig til unionsborgeren i værtsmedlemsstaten, og unionsborgeren opfylder betingelserne i stk. 1, litra a), b) eller c).

¹⁹ **DK:** forbehold med hensyn til stk. 1, litra c.

3. Med henblik på anvendelsen af stk. 1, litra a), bevarer en unionsborger, der ikke længere er beskæftiget som lønmodtager eller selvstændig, sin status som arbejdstager:
- a) hvis den pågældende er midlertidigt uarbejdsdygtig som følge af sygdom eller ulykke
 - b) hvis den pågældende er uforskyldt arbejdsløs efter at have haft lønnet beskæftigelse i mere end et år, og dette er behørigt konstateret, og vedkommende melder sig til arbejdsformidlingen som værende ledig på arbejdsmarkedet
 - c) hvis den pågældende er uforskyldt arbejdsløs efter udløbet af en ansættelseskontrakt af mindre end et års varighed eller uforskyldt har mistet sit arbejde i løbet af de første tolv måneder, og vedkommende melder sig til arbejdsformidlingen som værende ledig på arbejdsmarkedet. I det tilfælde kan den ledige bevare sin status som arbejdstager i en periode, der mindst skal være på seks måneder.
 - d) hvis den pågældende påbegynder en erhvervsuddannelse. Medmindre personen er uforskyldt arbejdsløs, kan status som arbejdstager dog kun bevares, hvis der er en forbindelse mellem den tidligere erhvervsmæssige beskæftigelse og den omhandlede uddannelse.²⁰

Artikel 8

Administrative formaliteter for unionsborgere

1. For ophold ud over seks måneder kan værtslandet kræve, at unionsborgere lader sig registrere hos de kompetente myndigheder, jf. dog artikel 6, stk. 5.

²⁰

D har foreslået at indsætte følgende nye stk. 4:

"4. Uanset stk. 1 og 2 har kun ægtefællen [...] og børn, over for hvem der består forsørgerpligt, ret til ophold som familiemedlemmer til en unionsborger der opfylder betingelserne i stk. 1, litra c)".

B,DK og E støtter det tyske forslag. **A** støtter det ligeledes, men ønsker det begrænset til tredjelandsstatsborgere.

2. Fristen for registrering skal være på mindst seks måneder fra indrejsedatoen. Der udstedes straks²¹ bevis for registrering. På beviset anføres den registrerede persons navn og adresse samt dato for registreringen. Ved misligholdelse af forpligtelsen til at lade sig registrere kan der pålægges sanktioner, der står i et rimeligt forhold til overtrædelsen, og som ikke er udtryk for forskelsbehandling.
3. Med henblik på udstedelsen af beviset for registrering kan medlemsstaterne udelukkende kræve, at unionsborgere som omhandlet i artikel 7, stk. 1, litra a), foreviser et gyldigt identitetskort eller pas, en bekræftelse fra arbejdsgiveren for ansættelsen eller en ansættelsesattest eller et bevis for, at vedkommende unionsborger udøver selvstændig erhvervsvirksomhed.
- 3a. Med henblik på udstedelse af beviset for registrering kan medlemsstaterne udelukkende kræve, at unionsborgere som omhandlet i artikel 7, stk. 1, litra b), foreviser et gyldigt identitetskort eller pas samt dokumentation for, at de opfylder betingelserne i denne litra.
4. Med henblik på udstedelse af et bevis for registrering kan medlemsstaterne udelukkende kræve, at unionsborgere som omhandlet i artikel 7, stk. 1, litra c), foreviser et gyldigt identitetskort eller pas og dokumentation for at være tilmeldt en anerkendt institution og være dækket af en sygeforsikring, samt fremlægger den i artikel 7, stk. 1, litra c), omhandlede erklæring eller tilsvarende dokumentation.

Medlemsstaterne kan ikke kræve, at nævnte erklæring skal angive et bestemt beløb.

- 5.²² Medlemsstaterne må ikke fastsætte et bestemt beløb, som de anser for at svare til tilstrækkelige midler, men de skal tage hensyn til den pågældendes personlige situation.

²¹ **GR og UK:** ønsker "without delay" i stedet for "on the spot" (vedrører ikke den danske udgave), eller at der fastsættes en frist på en måned.

²² Hvad angår definitionen "tilstrækkelige midler" støtter **B,DK,E,I,NL,S og UK** affattelsen af stk. 5 og tager positivt undersøgelsesforbehold. **D** er tilfreds med første del af stk. 5, men har taget undersøgelsesforbehold med hensyn til anden del. **GR og P** tager undersøgelsesforbehold, da de foretrækker Kommissionens oprindelige forslag, der bygger på en deklatorisk ordning.

Beløbet må under ingen omstændigheder være højere end det niveau, der giver værtsmedlemsstatens egne statsborgere mulighed for at modtage sociale ydelser, eller når dette kriterium ikke kan anvendes, end den laveste sociale pension, der udbetales i værtslandet.

6. Med henblik på udstedelse af beviset for registrering til unionsborgeres familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, kan medlemsstaterne kræve forevisning af følgende dokumenter:
 - a) et gyldigt identitetskort eller pas
 - b) et dokument, der attesterer, at der består en familiemæssig tilknytning eller et registreret partnerskab
 - c) hvor det er relevant, bevis for registrering for den unionsborger, de ledsager eller slutter sig til
 - d) i de tilfælde, der er omhandlet i artikel 2, nr. 2, litra c) og d), dokumentation for, at de dér omhandlede krav er opfyldt
 - e) i de tilfælde, der er omhandlet i artikel 3, stk. 2, litra a), ethvert dokument udstedt af den kompetente myndighed i hjemlandet, der attesterer, at de forsørges af unionsborgeren, eller at de tilhørte dennes husstand i hjemlandet, eller enhver dokumentation for, at der foreligger alvorlige helbredsgrunde, der gør det nødvendigt, at unionsborgeren personligt plejer familiemedlemmet.
 - f) i de tilfælde, der er omhandlet i artikel 3, stk. 2, litra c), dokumentation for, at der består en varig tilknytning til unionsborgeren.

Artikel 9

Administrative formaliteter for familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat

1. Medlemsstaterne udsteder en opholdstilladelse til unionsborgeres familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, hvis opholdet forventes at vare i mere end seks måneder.

2. Fristen for at ansøge om udstedelse af en opholdstilladelse skal være på mindst seks måneder fra indrejsedatoen.
3. Ved misligholdelse af forpligtelsen til at ansøge om opholdstilladelse kan der pålægges sanktioner, der står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og ikke er udtryk for forskelsbehandling.

Artikel 10

Udstedelse af opholdstilladelse

1. Retten til ophold for unionsborgeres familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, fastslås ved udstedelse af dokumentet "opholdstilladelse for familiemedlem til en unionsborger" senest seks måneder efter indgivelse af en ansøgning. Der udstedes straks kvittering for indgivelse af en ansøgning om opholdstilladelse som familiemedlem til en unionsborger.
2. Med henblik på udstedelse af opholdstilladelsen kræver medlemsstaterne forevisning af følgende dokumenter:
 - a) et gyldigt pas
 - b) et dokument, der attesterer, at der består en familiemæssig tilknytning eller et registreret partnerskab
 - c) bevis for registrering, eller hvis der ikke findes nogen registreringsordning, enhver anden dokumentation for ophold i værtsmedlemsstaten for den unionsborger, de ledsager eller slutter sig til
 - d) i de tilfælde, der er omhandlet i artikel 2, nr. 2, litra c) og d), dokumentation for, at de dér omhandlede krav er opfyldt

- e) i de tilfælde, der er omhandlet i artikel 3, stk. 2, litra a), ethvert dokument udstedt af den kompetente myndighed i hjemlandet, der attesterer, at familiemedlemmerne forsørges af unionsborgeren, eller at de tilhørte dennes husstand i hjemlandet, eller dokumentation for, at der forligger alvorlige helbredsgrunde, der gør det nødvendigt, at unionsborgeren personligt plejer familiemedlemmet.
- f) i de tilfælde, der er omhandlet i artikel 3, stk. 2, litra c), dokumentation for, at der består en varig tilknytning til unionsborgeren.

Artikel 11

Opholdstilladelsens gyldighed

1. Den opholdstilladelse, der er omhandlet i artikel 10, stk. 1, er gyldig i fem år efter udstedelsen eller for unionsborgerens påtænkte opholdsperiode, hvis denne periode er mindre end fem år.²³
2. Opholdstilladelsens gyldighed berøres ikke af midlertidigt fravær af en varighed på højst seks måneder i et år eller fravær af længere varighed på grund af militærtjeneste eller på højst tolv på hinanden følgende måneder af vægtige grunde som graviditet og fødsel eller alvorlig sygdom, studier eller erhvervsuddannelse eller udstationering på en anden medlemsstats område eller i et tredjeland.

²³ **DK** ønsker, at opholdstilladelsens gyldighed overlades til medlemsstaternes skøn. Positivt undersøgelsesforbehold med hensyn til formandskabets nye tekst.

Artikel 12

Bevarelse af familiemedlemmers ret til ophold i tilfælde af unionsborgerens død eller udrejse

1. En unionsborgers død eller udrejse fra værtsmedlemsstaten berører ikke retten til ophold for familiemedlemmer, der er statsborgere i en medlemsstat, jf. dog andet afsnit.

Før de pågældende personer opnår permanent ret til ophold, skal de dog selv opfylde betingelserne i artikel 7, stk. 1, litra a), b), c) eller d).

2. Familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, fortaber ikke deres ret til ophold, hvis den unionsborger, de er knyttet til, afgår ved døden, for så vidt de har været bopliedende i værtsmedlemsstaten som familiemedlemmer i mindst et år inden unionsborgerens død, jf. dog stk. 1, andet afsnit.

Før de pågældende personer opnår permanent ret til ophold, er deres ret til ophold fortsat betinget af, at de kan godtgøre, at de er lønmodtagere eller selvstændige, eller at de råder over tilstrækkelige midler til sig selv og deres familiemedlemmer, således at opholdet ikke bliver en byrde for værtsmedlemsstatens sociale ydelsessystem, og at de har en sygeforsikring i værtsmedlemsstaten, der dækker alle risici, eller at de i værtsmedlemsstaten har status som familiemedlem til en person, der opfylder disse krav.

Tilstrækkelige midler som omhandlet i andet afsnit, er defineret i artikel 8, stk. 5.

Sådanne familiemedlemmers ret til ophold bevares udelukkende på et personligt grundlag.

3. Hvis en unionsborger udrejser fra værtsmedlemsstaten eller afgår ved døden, bevarer unionsborgerens børn eller den person, som har den faktiske forældremyndighed, uanset nationalitet, retten til ophold, hvis børnene er bosiddende i værtsmedlemsstaten og er tilmeldt en uddannelsesinstitution på sekundær- eller postsekundærniveau, indtil de har afsluttet deres studier.²⁴

Artikel 13²⁵

*Bevarelse af familiemedlemmers ret til ophold
i tilfælde af skilsmisse eller omstødelse af ægteskabet eller det registrerede partnerskabs ophør*

1. Skilsmisse, omstødelse af ægteskabet eller ophør af det registrerede partnerskab som omhandlet i artikel 2, nr. 2, litra b), berører ikke retten til ophold for familiemedlemmer til unionsborgere, der er statsborgere i en medlemsstat, jf. dog andet afsnit.

Før de pågældende personer opnår permanent ret til ophold, skal de dog selv opfylde betingelserne i artikel 7, stk. 1, litra a), b), c) eller d).

2. Skilsmisse, omstødelse af ægteskabet eller ophør af det registrerede partnerskab som omhandlet i artikel 2, nr. 2, litra b), betyder ikke, at familiemedlemmer til unionsborgere, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, fortaber deres ret til ophold, jf. dog andet afsnit:
- a) hvis ægteskabet eller det registrerede partnerskab ved begyndelsen af retssagen om skilsmisse eller omstødelse af ægteskabet eller ophør af det registrerede partnerskab som omhandlet i artikel 2, nr. 2, litra b), har varet i mindst tre år, heraf mindst et år i værtsmedlemsstaten, eller

²⁴ DK: Undersøgelsesforbehold. Ønsker, at ordene "indtil de har afsluttet deres studier" udgår.

²⁵ DK: forbehold.

D,L og A: forbehold med hensyn til at lade registrerede partnere være omfattet.

- b) hvis forældremyndigheden til unionsborgerens børn er overdraget en ægtefælle eller en partner, der ikke er statsborger i en medlemsstat, efter aftale mellem ægtefællerne eller partnerne som omhandlet i artikel 2, nr. 2, litra b), eller ved en retsafgørelse, eller
- c) hvis der foreligger en særlig vanskelig situation, og ægtefællen eller partneren f.eks. har været udsat for vold i hjemmet, mens ægteskabet eller det registrerede partnerskab stadig bestod
- d) hvis den ægtefælle eller partner, der ikke er statsborger i en medlemsstat, efter aftale mellem ægtefællerne eller partnerne som omhandlet i artikel 2, nr. 2, litra b), eller ved en retsafgørelse er tilkendt ret til samvær med et mindreårigt barn, og retten har fundet, at samværet nødvendigvis skal finde sted i medlemsstaten, så længe dette samvær skønnes at være nødvendigt.

Før de pågældende personer opnår permanent ret til ophold, er deres ret til ophold fortsat betinget af, at de kan godtgøre, at de er lønmodtagere eller selvstændige, eller at de råder over tilstrækkelige midler til sig selv og deres familiemedlemmer, således at opholdet ikke bliver en byrde for værtsmedlemsstatens sociale system, og at de har en sygeforsikring, i værtsmedlemsstaten, der dækker alle risici, eller at de i værtsmedlemsstaten har status som familiemedlem til en person, der opfylder disse krav.

Tilstrækkelige midler som omhandlet i andet afsnit, er defineret i artikel 8, stk. 5.

Sådanne familiemedlemmers ret til ophold bevares udelukkende på et personligt grundlag.

Artikel 13a *Bevarelse af retten til ophold*

1. Andre unionsborgere end arbejdstagere, herunder deres familiemedlemmer, har ret til ophold som omhandlet i artikel 6a, når blot de ikke bliver en byrde for værtsmedlemsstatens sociale ydelsessystem.

2. Unionsborgere og deres familiemedlemmer har ret til ophold som omhandlet i artikel 7, 12 og 13, såfremt de opfylder de i disse artikler opstillede betingelser.

Hvis der i særlige tilfælde er begrundet tvivl om, hvorvidt unionsborgeren eller dennes familiemedlemmer opfylder betingelserne i artikel 7, 12 og 13, kan medlemsstaterne undersøge, om disse betingelser er opfyldt. En sådan undersøgelse skal dog ikke foretages systematisk.²⁶

3. Benyttelse af det sociale ydelsessystem må ikke automatisk medføre udsendelse.
4. Med forbehold af kapitel VI må der under ingen omstændigheder iværksættes foranstaltninger til udsendelse af unionsborgere eller deres familiemedlemmer, hvis:
 - a) unionsborgerne er arbejdstagere eller selvstændige, eller
 - b) unionsborgerne er rejst ind på værtslandets område for at søge beskæftigelse. I så fald må de ikke udsendes i en periode på mindst 6 måneder fra deres indrejse og efter udløbet af denne periode heller ikke så længe, de kan dokumentere, at de fortsat søger arbejde og har reelle muligheder for at blive ansat.

Artikel 13b
Proceduremæssig sikring

1. Procedurene i artikel 28 og 29 finder tilsvarende anvendelse på alle afgørelser om begrænsning af bevægelsesfriheden for unionsborgere eller deres familiemedlemmer, medmindre afgørelserne er begrundet i hensynet til den offentlige orden, sikkerhed og sundhed.

²⁶ **B:** forbehold.

2. Udløbet af gyldighedsperioden for det pas eller identitetskort, der har muliggjort indrejse i værtsmedlemsstaten, og udstedelsen af bevis for registrering eller opholdstilladelse kan ikke i sig selv begrunde udsendelse.
3. Værtsmedlemsstaten må ikke lade den i stk. 1 omhandlede udsendelsesafgørelse ledsage af et indrejseforbud.

KAPITEL IV

Permanent ret til ophold

Afsnit I

Adgang til permanent ret til ophold

Artikel 14

Generelle regler for unionsborgere og deres familiemedlemmer

1. Unionsborgere²⁷, der lovligt har haft bopæl fire år²⁸ i træk i værtsmedlemsstaten, har ret til permanent ophold på dets område. Denne ret er ikke underlagt betingelserne i kapitel III.
2. Bestemmelserne i stk. 1 finder ligeledes anvendelse på familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, men som i fire år i træk lovligt har boet sammen med unionsborgeren.

²⁷ **D:** forbehold. De familiemedlemmer, der kan få permanent ret til ophold, bør udelukkende være ægtefællen samt børn, over for hvem der består forsørgerpligt. **B,DK,L,NL,A og FIN:** undersøgelsesforbehold, idet studerende ikke bør være omfattet af denne bestemmelse. **Komm.:** ser ingen grund til at udelukke studerende fra at kunne få permanent ret til ophold. **GR,F og I:** støtter Kommissionens holdning.

²⁸ **DK,D,L,NL og A** foretrækker en periode på fem år. Disse delegationer tager forbehold med hensyn til alle artikler, der foreskriver en periode på fire år. **B,F,IRL,I,P,FIN,S og UK** går ind for en periode på fire år. **E og GR:** kan acceptere såvel fire som fem 5 år.

- 2a. Opholdets uafbrudte karakter berøres ikke af midlertidige fravær, der ikke tilsammen overstiger seks måneder om året, og heller ikke af fravær af længere varighed på grund af militærtjeneste, eller af ét fravær på højst tolv på hinanden følgende måneder af vægtige grunde som f.eks. graviditet og fødsel, alvorlig sygdom, studier eller erhvervsuddannelse eller udstationering på en anden medlemsstats område eller i et tredjeland.
3. Når der er opnået permanent ret til ophold, fortabes denne ret kun ved fravær fra værtsmedlemsstaten af en varighed på to på hinanden følgende år.²⁹

Artikel 15

Undtagelser for arbejdstagere, der ikke længere har erhvervsmæssig beskæftigelse i værtsmedlemsstaten, herunder deres familiemedlemmer

1. Som en undtagelse fra artikel 14 har følgende personer ret til permanent ophold i værtsmedlemsstaten, selv om de ikke har haft fast bopæl der i fire år i træk:
 - a) lønmodtagere eller selvstændige, der, når de ophører med at være erhvervsaktive, har nået den alder, som er fastsat i værtsmedlemsstatens lovgivning for ret til alderspension, eller som ophører med at være lønmodtagere og går på førtidspension efter at have været erhvervsaktive i den pågældende medlemsstat mindst i de seneste tolv måneder og har haft fast bopæl i medlemsstaten i mere end tre år i træk.

Hvis lovgivningen i værtsmedlemsstaten ikke giver visse kategorier af selvstændige ret til alderspension, betragtes aldersbetingelsen som opfyldt, når de pågældende personer er fyldt 60 år.

- b) lønmodtagere eller selvstændige, der efter at have haft fast bopæl i værtsmedlemsstaten i mere end to år i træk, ophører med at være erhvervsaktive som følge af permanent

²⁹ **DK** ønsker en periode, der er kortere end to år. **E** ønsker 12 måneder.

uarbejdsdygtighed.

Hvis denne uarbejdsdygtighed er en følge af en arbejdsulykke eller en erhvervssygdom, der giver den pågældende ret til en ydelse, der helt eller delvis betales af en institution i den pågældende medlemsstat, stilles der ingen krav om opholdets varighed.

- c) lønmodtagere eller selvstændige, der efter tre års uafbrudt erhvervsaktivitet og fast bopæl i værtsmedlemsstaten, arbejder som lønmodtagere eller selvstændige i en anden medlemsstat, men beholder deres bopæl i den første værtsmedlemsstat, som de pågældende personer i princippet vender tilbage til hver dag eller mindst en gang om ugen.

Med henblik på erhvervelse af de rettigheder, der er omhandlet i litra a) og b), betragtes erhvervsaktivitet på den medlemsstats område, hvor den pågældende er erhvervsaktiv, som tilbagelagt på værtsmedlemsstatens område.

Perioder med uforskyldt arbejdsløshed behørigt bekræftet af den kompetente arbejdsformidling eller perioder uden arbejde, som den pågældende person ikke har indflydelse på, samt fravær fra arbejde eller ophør på grund af sygdom eller ulykke, betragtes som perioder med beskæftigelse.

2. Betingelserne vedrørende opholdets og beskæftigelsens varighed efter stk. 1, litra a), og betingelserne vedrørende opholdets varighed efter stk. 1, litra b), gælder ikke, hvis arbejdstagerens ægtefælle eller partner, jf. artikel 2, nr. 2, litra b), er statsborger i værtsmedlemsstaten eller har mistet sit statsborgerskab i værtsmedlemsstaten som følge af ægteskab med den pågældende person.

3. Familiemedlemmer til en lønmodtager eller selvstændig, der har fast bopæl hos denne i værtsmedlemsstaten, har uanset nationalitet permanent ret til ophold i værtsmedlemsstaten, hvis den pågældende lønmodtager eller selvstændige selv har fået permanent ret til ophold der efter stk. 1³⁰.
4. Hvis en arbejdstager eller selvstændig afgår ved døden, mens vedkommende er erhvervsaktiv, men endnu ikke har erhvervet permanent ret til ophold i værtsmedlemsstaten efter stk. 1, får den pågældendes familiemedlemmer uanset nationalitet permanent ret til ophold i værtslandet, hvis:
 - a) lønmodtageren eller den selvstændige har haft fast bopæl i værtsmedlemsstaten i to år i træk på datoen for dødsfaldet, eller
 - b) dødsfaldet skyldes en arbejdsulykke eller en erhvervssygdom, eller
 - c) den efterlevende ægtefælle har mistet sit statsborgerskab i værtsmedlemsstaten som følge af ægteskab med den pågældende arbejdstager eller selvstændige.

Artikel 16

Permanent ret til ophold for visse familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat

Når familiemedlemmer til unionsborgere som omhandlet i artikel 12, stk. 2, opfylder de deri fastsatte betingelser, får de permanent ret til ophold efter lovligt at have haft bopæl i fire år i træk i værtsmedlemsstaten, jf. dog artikel 15.

³⁰ **B og A:** undersøgelsesforbehold med hensyn til stk. 3.

Afsnit II

Administrative formaliteter

Artikel 17

Bevis for permanent ret til ophold for unionsborgere

1. Medlemsstaterne udsteder efter ansøgning fra unionsborgere, der har erhvervet permanent ret til ophold, et bevis herfor efter at have kontrolleret varigheden af vedkommendes ophold.³¹
2. Bevis for permanent ret til ophold udstedes så hurtigt som muligt.

Artikel 17a

Permanent opholdstilladelse for familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat

1. Medlemsstaterne udsteder inden for en frist på seks måneder efter indgivelse af ansøgning permanent opholdstilladelse til familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, men har permanent ret til ophold. Den permanente opholdstilladelse fornyes automatisk hvert tiende år.
2. Ansøgningen om permanent opholdstilladelse skal være indgivet, før den første opholdstilladelse udløber.

Misligholdelse af forpligtelsen til at ansøge om opholdstilladelse medfører sanktioner, der står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og ikke er udtryk for forskelsbehandling.

³¹ **DK,GR,L,NL og UK** ønsker også kontrol af, om vedkommende har opfyldt betingelserne under sit ophold, og ikke kun kontrol af opholdets varighed.

3. Afbrydelser af opholdet på højst to år ad gangen, berører ikke den permanente opholdstilladelses gyldighed.

Artikel 18

Opholdets uafbrudte karakter

1. Opholdets uafbrudte karakter i henhold til dette direktiv kan godtgøres med ethvert bevismiddel, der anvendes i værtsmedlemsstaten.
2. Opholdets uafbrudte karakter afbrydes af enhver udsendelsesafgørelse vedrørende den pågældende, medmindre fuldbyrdelsen stilles i bero.

KAPITEL V

Fælles bestemmelser for ret til ophold og permanent ret til ophold

Artikel 19

Geografisk anvendelsesområde

Retten til ophold og den permanente ret til ophold gælder på hele værtsmedlemsstatens område. Medlemsstaterne må kun indføre geografiske begrænsninger for retten til ophold og den permanente ret til ophold, hvis der også gælder sådanne begrænsninger for medlemsstatens egne statsborgere.

Artikel 20
Tilknyttede rettigheder

Unionsborgeres familiemedlemmer³², som har ret til ophold eller permanent ret til ophold i en medlemsstat, har uanset nationalitet ret til at udøve erhvervsmæssig beskæftigelse som lønmodtagere eller selvstændige.

Artikel 21³³
Ligebehandling

1. Med forbehold af specifikke bestemmelser og undtagelser, der udtrykkeligt fremgår af traktaten og den afledte ret, anvendes traktatens bestemmelser uden forskelsbehandling på alle unionsborgere, der i henhold til dette direktiv er bosat i værtsmedlemsstaten, og på værtsmedlemsstatens egne statsborgere. Denne ligebehandling gælder også familiemedlemmer, der ikke er statsborgere i en medlemsstat, men som har ret til ophold eller permanent ret til ophold.
2. Uanset stk. 1 er værtsmedlemsstaten ikke forpligtet til at give andre personer end lønmodtagere eller selvstændige og deres familiemedlemmer ret til sociale ydelser i de første seks måneder af deres ophold eller den længere periode, der er omhandlet i artikel 13a, stk. 4, litra b), eller understøttelse i form af stipendier eller lån forud for erhvervelse af permanent ret til ophold.

³² **D, E og A:** Undersøgelserforbehold i forbindelse med definitionen af begrebet "familiemedlem" i artikel 2. Familiemedlemmernes adgang til arbejdsmarkedet bør ikke være mere vidtgående end i gældende fællesskabsret: ægtefælle og mindreårige børn eller børn, over for hvem der består forsørgerpligt (forordning nr. 1612/68, artikel 11).

³³ **DK, D, F, IRL, A og UK** hilser formandskabets nye affattelse af artikel 21 velkommen og har taget positivt undersøgelsesforbehold. **UK** ville foretrække en anden affattelse af stk. 2. **B** støtter dette, men forudser, at stk. 2 vil kunne skabe problemer for studerende. **L** har taget forbehold.

Artikel 22

Generelle bestemmelser om opholdsdokumenter

1. Besiddelse af et bevis for registrering i henhold til artikel 8, et bevis for permanent ret til ophold, et bevis for indgivelse af ansøgning om en opholdstilladelse for familiemedlemmer eller en permanent opholdstilladelse er under ingen omstændigheder en betingelse for udøvelse af en rettighed eller gennemførelse af en administrativ handling, idet den pågældende med en hvilken som helst anden type dokumentation kan godtgøre at være omfattet af de pågældende rettigheder.
2. De dokumenter, der er nævnt i stk. 1, udstedes gratis eller mod betaling af et beløb, der ikke er højere end de gebyrer og afgifter, som værtslandets egne statsborgere betaler for udstedelse af lignende dokumenter.

Artikel 23

De kompetente myndigheders kontrol

Medlemsstaterne kan kontrollere, om den forpligtelse til altid at kunne forevise beviset for registrering eller opholdstilladelsen, der eventuelt følger af national ret, overholdes, for så vidt den samme forpligtelse håndhæves over for deres egne statsborgere med hensyn til forevisning af identitetskort.

Hvis denne forpligtelse misligholdes, kan medlemsstaterne anvende de samme sanktioner som dem, de anvender for deres egne statsborgere, når disse ikke overholder forpligtelsen til at kunne forevise et identitetskort.

[Artikel 24 er blevet til den ny artikel 13b]

KAPITEL VI

Begrænsninger af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed og sundhed i retten til indrejse og ophold

Artikel 25

Generelle principper

1. Med forbehold af bestemmelserne i dette kapitel kan medlemsstaterne begrænse den frie bevægelighed for en unionsborger eller et familiemedlem uanset nationalitet af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed. Der må ikke lægges økonomiske betragtninger til grund.
2. Foranstaltninger truffet af hensyn til den offentlige orden eller sikkerhed skal overholde proportionalitetsprincippet og må udelukkende begrundes i de berørtes personlige adfærd. En tidligere straffedom kan ikke alene begrunde anvendelsen af sådanne foranstaltninger.

Den personlige adfærd skal udgøre en reel, umiddelbar og tilstrækkelig alvorlig trussel, der berører en grundlæggende samfundsinteresse. Begrundelser, der ikke vedrører den individuelle sag, eller som har generel præventiv karakter, må ikke anvendes.

3. For at undersøge, om den pågældende udgør en risiko for den offentlige orden eller sikkerhed, kan værtsmedlemsstaten, når den skønner det påkrævet, i forbindelse med udstedelsen af bevis for registrering eller, hvor der ikke findes nogen registreringsordning, senest seks måneder efter indrejsen på dets område eller i forbindelse med udstedelsen af opholdstilladelsen anmode hjemlandet og eventuelt andre medlemsstater om oplysninger om en unionsborgers eller et familiemedlems eventuelle tidligere straffe. Sådanne forespørgsler må ikke antage

systematisk karakter. Den adspurgte medlemsstat skal besvare forespørgslen inden for en frist på to måneder.³⁴

4. Den medlemsstat, der har udstedt passet eller identitetskortet, skal uden særlige formaliteter lade indehaveren, der er blevet udsendt fra en anden medlemsstat af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed, indrejse på sit område, selv om dokumentet måtte være udløbet, eller indehaverens statsborgerskab kan anfægtes.

Artikel 26

Beskyttelse mod udsendelse

1. Værtsmedlemsstaten skal, før det træffer afgørelse om udsendelse med begrundelse i den offentlige orden eller sikkerhed, bl.a. tage hensyn til varigheden af den pågældendes ophold på værtsmedlemsstatens område, den pågældendes alder, sundhedstilstand, familiemæssige og økonomiske situation, samt sociale og kulturelle integration i værtsmedlemsstaten og bånd til hjemlandet.
2. Værtsmedlemsstaten må ikke træffe en udsendelsesafgørelse i forhold til en unionsborger eller dennes familiemedlemmer, uanset nationalitet, hvis de har fået permanent ret til ophold på værtsmedlemsstatens område, medmindre det skyldes vægtige hensyn til den offentlige orden eller sikkerhed.
- 3.³⁵ Under alle omstændigheder må der ikke træffes en udsendelsesafgørelse i forhold til en unionsborger eller dennes familiemedlemmer, hvis de:
 - a) har haft ophold i værtsmedlemsstaten i de ti senest forudgående år, medmindre afgørelsen er bydende nødvendig af hensyn til den offentlige sikkerhed, eller
 - b) er mindreårige, eller

³⁴ E: undersøgelsesforbehold.

³⁵ **DK, F, GR, S og UK:** forbehold.
D: forbehold med hensyn til stk. 3, litra b) og c).
E og FIN: ønsker at lade stk. 3 udgå.

- c) er født i værtsmedlemsstaten og har boet der hele deres liv, bortset fra midlertidigt fravær på højst seks år i alt på grund af studier, erhvervsuddannelse eller aftjening af værnepligt.

Artikel 27

Offentlig sundhed

1. De eneste sygdomme, der kan begrunde foranstaltninger, der begrænser den frie bevægelighed inden for en medlemsstat, er de sygdomme, der er potentielt epidemiske ifølge relevante WHO-instrumenter, samt andre smitsomme infektionssygdomme eller parasitære sygdomme, for så vidt værtsmedlemsstaten har truffet beskyttelsesforanstaltninger mod dem for egne statsborgere.³⁶
2. Selv om der opstår sygdomme efter de første seks måneder efter ankomstdatoen, kan dette ikke begrunde en udsendelse af landet.
3. Værtsmedlemsstaten kan inden for de første seks måneder efter ankomstdatoen i tilfælde af stærkt begrundet mistanke kræve, at personer, der har ret til ophold, underkastes en gratis lægeundersøgelse for at få fastslået, at de ikke lider af de sygdomme, der er omhandlet i stk. 1. Sådanne lægeundersøgelser må dog ikke gennemføres systematisk.

Artikel 28

Meddelelse af afgørelser

1. Alle afgørelser, der træffes i henhold til artikel 25, stk. 1, meddeles de pågældende personer skriftligt på en måde, der giver dem mulighed for at forstå afgørelsernes indhold og virkning.

³⁶ **DK:** undersøgelsesforbehold med hensyn til artikel 27, stk. 1.

2. De præcise og fuldstændige oplysninger om hensynet til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed, der danner grundlaget for en sådan afgørelse, meddeles de pågældende personer, medmindre hensynet til statens sikkerhed er til hinder herfor.
3. I meddelelsen angives det, til hvilken rets- eller forvaltningsmyndighed der kan indgives klage, samt fristen for at indgive klage og i givet fald fristen til at forlade medlemsstaten. Medmindre der er tale om behørigt begrundede hastetilfælde, skal fristen for at forlade medlemsstaten være på mindst en måned regnet fra meddelelsesdatoen.

Artikel 29

Proceduremæssige garantier

1. Når der over for en person træffes en udsendelsesafgørelse begrundet i hensynet til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed, har den pågældende adgang til at klage over afgørelsen og til domstolsprøvelse og i givet fald administrativ prøvelse af afgørelsen i værtsmedlemsstaten.³⁷
2. Hvis klagen over udsendelsesafgørelsen eller anmodningen om prøvelse af den ledsages af en anmodning om en foreløbig kendelse om at udsætte afgørelsens gennemførelse, må den faktiske udsendelse fra medlemsstaten ikke finde sted, før der er truffet beslutning om, hvorvidt afgørelsen skal udsættes.³⁸
3. Den domstol, som sagen indbringes for, undersøger, om afgørelsen er lovligt truffet, og tager stilling til de forhold, der begrundes den påtænkte foranstaltning.³⁹ Den undersøger ligeledes, om afgørelsen står i et rimeligt forhold til de krav, der følger af navnlig artikel 26.

³⁷ **IRL:** positivt undersøgelsesforbehold med hensyn til formandskabets nye tekst.

³⁸ **E:** forbehold med hensyn til den opsættende virkning.

³⁹ **B, DK, L og A:** Undersøgelsesforbehold med hensyn til, at domstolen skal tage stilling til forholdene, da dette er uforeneligt med deres nationale lovgivning, i henhold til hvilken domstolen kun er kompetent til at prøve afgørelsens lovlighed. **Rådets Juridiske Tjeneste** har erindret om, at dette stammer fra artikel 6 i den europæiske menneskerettighedskonvention.

4. Medlemsstaterne kan beslutte, at den pågældende person ikke må opholde sig i landet, indtil sagen skal behandles, men de må ikke forbyde den pågældende person selv at give møde for den nationale domstol, medmindre der henvises til vægtige hensyn til den offentlige sikkerhed, eller sagen vedrører afslag på en anmodning om indrejse i medlemsstaten.⁴⁰

Artikel 30

Varigheden af et indrejseforbud

1. Personer, der af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed bliver nægtet adgang til en medlemsstats område, kan indgive en ansøgning om ophævelse af indrejseforbuddet efter udløbet af en rimelig frist afhængig af omstændighederne, dog under alle omstændigheder efter tre år regnet fra gennemførelsen af den endelige afgørelse om indrejseforbud, der er gyldigt truffet ifølge fællesskabsretten, under påberåbelse af enhver konkret ændring af de forhold, der begrundede indrejseforbuddet.⁴¹

Den pågældende medlemsstat skal behandle denne ansøgning inden for en frist på seks måneder regnet fra indgivelsen.

2. Personer, der er omfattet af stk. 1, må ikke rejse ind i medlemsstaten, så længe ansøgningen behandles.

Artikel 31

Udsendelse som straf eller accessorisk foranstaltning

1. Værtsmedlemsstaten må kun træffe udsendelsesafgørelse som straf eller som accessorisk foranstaltning til en fængselsstraf, hvis betingelserne i artikel 25, 26 og 27 er overholdt.

⁴⁰ **F:** undersøgelsesforbehold.

⁴¹ **DK:** undersøgelsesforbehold, idet fristen bør afhænge af overtrædelsens/forbrydelsens alvor.

2. Hvis en udsendelsesafgørelse i henhold til stk. 1 fuldbyrdes mere end to år efter, at den blev truffet, skal den berørte medlemsstat efterprøve, om truslen for den offentlige orden eller sikkerhed fortsat består, og den skal vurdere, om forholdene eventuelt har ændret sig siden den oprindelige udsendelsesafgørelse blev truffet.⁴²

KAPITEL VII

Afsluttende bestemmelser

Artikel 32

Oplysning

Medlemsstaterne informerer om borgernes og deres familiemedlemmers rettigheder og pligter på de områder, som er omfattet af dette direktiv, navnlig ved hjælp af oplysningskampagner gennem nationale og lokale medier og kommunikationsmidler.

Artikel 32a

Misbrug af rettigheder

Medlemsstaterne kan træffe de nødvendige foranstaltninger til at ophæve eller tilbagekalde rettigheder i henhold til dette direktiv, hvis de er erhvervet ved misbrug af rettigheder eller ved svig, som f.eks. proformaægteskab. Sådanne foranstaltninger skal stå i et rimeligt forhold til misbruget og være omfattet af den proceduremæssige sikring i artikel 28 og 29.

⁴² **DK, E og S:** forbehold.

Artikel 33

Sanktioner

Medlemsstaterne fastsætter de sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelse af de nationale bestemmelser, der er vedtaget til gennemførelse af dette direktiv, og træffer enhver fornøden foranstaltning til at sikre bestemmelseernes iværksættelse. Sanktionerne skal være effektive og skal stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen. Medlemsstaterne giver Kommissionen meddelelse om disse bestemmelser senest på den i artikel 37 anførte dato, og enhver senere ændring meddeles snarest muligt.

Artikel 34

Mere gunstige nationale bestemmelser

Dette direktiv berører ikke de love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne, der er mere gunstige for de personer, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 35

Ophævelse⁴³

1. Artikel 10 og 11 i forordning (EØF) nr. 1612/68 udgår med virkning fra [...] ⁴⁴.
2. Direktiv 64/221/EØF, 68/360/EØF, 72/194/EØF, 73/148/EØF, 75/34/EØF, 75/35/EØF, 90/364/EØF, 90/365/EØF og 93/96/EØF ophæves med virkning fra [...].

⁴³ **Kommissionens repræsentant** præciserer, at forordning 1251/70, som ganske vist ikke nævnes i denne artikel, vil blive ophævet, når direktivet vedtages, jf. begrundelsen.

FIN: undersøgelsesforbehold med hensyn til de tekster, der skal ophæves.

⁴⁴ **Flere delegationer** foreslår, at der fastsættes en frist (f.eks. 2 år som foreslået af S) i stedet for en fast dato. **Kommissionens repræsentant** insisterer på en fast dato (der fastsættes på et senere tidspunkt). **Rådets Juridiske Tjeneste** mener, at det vil være bedre at fastsætte en frist end en dato, navnlig hvor der er tale om fælles beslutningstagning. Formandskabet vil tage spørgsmålet op til overvejelse i lyset af EF-traktatens artikel 254. Dette gælder også artikel 37 og 38.

Artikel 36

Rapport

Kommissionen forelægger senest den [...] ⁴⁵ Europa-Parlamentet Rådet og en rapport om anvendelsen af dette direktiv, eventuelt ledsaget af nødvendige forslag. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen de oplysninger, der er nødvendige for udarbejdelsen af denne rapport.

Artikel 37

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne vedtager og offentliggør inden den [...] de bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv. De underretter straks Kommissionen herom.

Medlemsstaterne anvender disse bestemmelser fra den [...].

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsfor skrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 38

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

⁴⁵ Tre år efter den dato, som fastsættes i artikel 37.

Artikel 39

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den

På Europa-Parlamentets vegne

På Rådets vegne

Formand

Formand
